

Varavaltuutettu Kaisa Vallavuoren valtuustoaloite vaaterahan maksamiseksi varhaiskasvatuksen henkilöstölle

Kaupunginvaltuusto 13.11.2023 § 91

Varavaltuutettu Kaisa Vallavuori luki ja jätti seuraavan 4 valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen:

”Varhaiskasvatuksen henkilöstön pysyvyyden on todettu olevan vaikea myös Naantalissa ja asia mainittiin myös mittariksi toiminta- ja taloussuunnitelmassa. Siksi onkin aika arvostaa näitä arvokkaan työn tekijöitä.

Varhaiskasvatuksessa työntekijät tekevät töitä suorassa kontaktissa lasten kanssa. Päivään sisältyy ulkoilua säässä kuin säässä jokaisena vuoden aikana. Työolosuhteet vaihtelevat jo työpäivän ajanakin merkittävästi ja vaativat monenlaisia vaatteita sekä kenkiä.

Varhaiskasvatuksen päiviin sisältyy muun muassa askartelua, liikkumista, lasten ruokailuissa ohjaamista ja avustamista, ulkovaatteiden pukemisesta ja riisumisesta avustamista, lasten sylissä pitämistä ja paljon muuta arvokasta työtä. Työpäivän aikana työntekijöiden vaatteet joutuvat kovalle koetukselle.

Työvaatteensa ja työkenkensä varhaiskasvatuksen henkilöstö hankkii omalla kustannuksellaan toisin kuin monilla muilla aloilla.

Varhaiskasvatuksessa ollaan työmarkkinoiden osalta tilanteessa, jossa työnantajat joutuvat kilpailemaan työntekijöistä. Työnantajakuva on entistäkin merkittävämmässä roolissa, kun ihmiset valitsevat tulevaa työpaikkaansa tai pohtivat työpaikassaan pysymistä.

Useassa kunnassa ja kaupungissa ollaan viimein herätty hankalaan tilanteeseen ja pyritty löytämään ratkaisuja veto- ja pitovoiman lisäämiseksi alalla. Osa työnantajista on jo alkanut hyödyntämään rekrytointi-ilmoituksissaan kilpailuetujaan kuten esimerkiksi tyhy-edut sekä vaateraha. Muun muassa Salon kaupunki ilmoitti rekrytointi-ilmoituksessaan maksavansa työntekijöille 100 euron vaaterahaa. Ylöjärvi päätti keväällä ottaa käyttöön vaaterahan 150 euroa ja Pälkäne lisäsi saman summan ensi vuoden talousarvioonsa.

Naantalin talouden kannalta esimerkiksi 150 euron suuruisen vuotuisen vaaterahan maksaminen tulisi lisäämään sivistyspalveluiden menoja arviolta noin 25800 euroa (172 työntekijää) vuodessa.

Naantalin vasemmistoliiton valtuustoryhmä esittää, että Naantalin kaupunki selvittää vaaterahan kustannukset ja selvityksen pohjalta ryhdytään toimiin vaaterahan käyttöönottamiseksi Naantalin kaupungin varhaiskasvatuksessa. Tällä Naantalin kaupunki olisi eturintamassa arvostamassa varhaiskasvatuksensa ammattilaisia.”

Päätös

Valtuustoaloite merkittiin vastaanotetuksi.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	<p>Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistyspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden valmisteltavaksi. Aloitteen vastuuvastuun nimetään henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki.</p> <p>Valtuustoaloitteen käsittelyprosessi saa kestää korkeintaan yhden vuoden aloitteen jättämisestä lukien.</p>
Päätös	Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.

Valmistelija	<p>Henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki ja varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala</p> <p>Henkilöstöpäällikkö Irmeli Niittymäki ja varhaiskasvatuksen johtaja Kaisa Rantala ovat selvittäneet vaaterahan maksamista varhaiskasvatuksen henkilöstölle.</p> <p>Lainsäädännössä lähtökohtana on, että työntekijä/viranhaltija vastaa niiden vaatteiden hankinnasta ja kunnossapidosta, joita hän työssään käyttää. Työssä käytettävien vaatteiden tulee olla asianmukaisia ja työtehtävään soveltuvia eikä vaatteista saa aiheutua tapaturman vaaraa. Työntekijän tulee itse valita sopiva työvaatetus tarvittaessa työnantajan tapaturmien estämiseksi antamia ohjeita noudattaen.</p> <p>Kunta-alan työehtosopimuksissa ei ole sovittu ns. vaaterahasta. Vaateraha perustuu täysin paikalliseen sopimukseen tai päätökseen. Ennen kuin työnantaja harkitsee vaaterahan maksamista, on syytä tarkoin arvioida, minkä vuoksi tietyille ammattiryhmälle maksettaisiin vaateraha. Vaaterahan maksamista harkittaessa tulee huolehtia eri henkilöstöryhmien tasapuolisesta kohtelusta. Asiasta päätettäessä, tulee selkeästi päättää, onko kyse määräaikaisesta vai toistaiseksi voimassa olevasta edusta ja myös huolehtia siitä, ettei edusta muodostu sitovaa työsuhteen ehtoa.</p> <p>Jos työturvallisuuslain velvoittaman riskien arvioinnin ja työn vaarojen ja haittojen arvioinnin perusteella tulee hankkia suojavaate tai liukastumista ehkäisevät jalkineet, niiden hankinta on työnantajan vastuulla. Silloin, kun kysymys ei ole henkilönsuojaimesta, työntekijän/viranhaltijan tulee itse valita sopiva työvaatetus noudattaen työnantajan tapaturmien estämiseksi mahdollisesti antamia ohjeita.</p> <p>Naantalin kaupungilla hankittiin 2021 varhaiskasvatuksen henkilöstölle ulkoiluasut. Henkilöstölle haluttiin tarjota ulkoiluun hyvät yhteneväiset asut,</p>
--------------	---

joilla parannettiin henkilökunnan näkyvyyttä piha-alueella niin lapsille kuin huoltajille. Työntekijöiden palaute ulkoiluasusteista oli pääsääntöisesti hyvää. Yhteisten vaatteiden hankintaprosessissa oli myös hankaluuksia: henkilöstö ei kaikilta osin ollut tyytyväistä muun muassa vaatekokoihin ja materiaaleihin.

Aloitteessa vaaterahaa perusteltiin rekrytointinäkökulmasta ja työnantajaimagolla. Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on vaikeutunut viime vuosina ja saman aikaisesti lasten määrä varhaiskasvatuksessa on kasvanut.

Varsinais-Suomen seudulla vaaterahaa maksaa tai vaatehankintoja varhaiskasvatushenkilöstölle tekee muun muassa Salon, Raision, Turun ja Kaarinan kaupungit.

Jos Naantalin kaupunki päättäisi maksaa vakinaisen henkilöstölle ja esimerkiksi vuoden määräaikaisuuksissa oleville sijaisille vaaterahan, kustannukset olisivat tästä noin 200 työntekijälle 150 suuruisella vaaterahalla yhteensä 30 000 euroa. Vaaterahan tulisi olla verotettavaa etuutta.

Sivistystoimen talousarviossa ei ole vuodelle 2024 varauduttu varhaiskasvatuksen osalta vaaterahaan. Tarkoituksen mukaista olisikin, että vaaterahan maksaminen esitetään vuoden 2025 talousarvioon sekä vakinaisille työntekijöille että vuoden määräaikaisuuksia tekeville sijaisille. Vaaterahan maksaminen tulee kuitenkin ohjeistaa tarkasti ja kohdella varhaiskasvatushenkilöstöä mahdollisimman tasapuolisesti.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle:

- Kaupunginvaltuusto merkitsee sivistyspalveluiden ja henkilöstöpalveluiden varavaltuutettu Kaisa Vallavuoren ym. aloitteeseen antaman selvityksen tiedokseen.

- Varavaltuutettu Kaisa Vallavuoren ym. aloite merkitään loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginjohtajan ehdotus hyväksyttiin.